

Az MVGYOSZ vezetősége nagyon fontosnak tartja a prevenciót, így a Fény Alapítvánnyal közreműködve ingyenes zöld hályog szűrést szervezett a szövetség székházában március 8-án.

A szűrést modern készülékekkel végezték, melyekkel a vizsgálatok fájdalommentesek és gyorsak voltak. A szűrés egy szemnyomás mérésből és egy látás élesség vizsgálatból állt.

Dr. Farkas Judit szemorvos, mielőtt megnézte a résztvevők szemét, előtte elbeszélgetett Velük, hogyan élik életüket jelenlegi látásukkal, szükség esetén javaslatot tett változtatásra.

A zöld hályog szűrésen közel félszáz ember vett részt. A szűrést a L'occitane támogatta, mely világszerte kampányol a látásvesztés megelőzése érdekében.

Puskás Anett közreműködő munkatárs

Házunk tájáról

Tudósítás a márciusi elnökségi ülésről

2019. március 14-én ismét ülésezett az MVGYOSZ elnöksége.

Kácsor-Macska Zsuzsanna a szakmai vezető beszámolója kapcsán a Vakvezetőkutya-kiképző Központban kialakítandó szimulációs szoba működésére kérdezett rá. Angyal Gábor elmondta, hogy korszerűsítik a jelenlegi szobákat, a fürdőszoba mellett minden szobához egy konyha is fog tartozni. Így a leendő gazdik már az átadó tanfolyam ideje alatt teljesen önállóan megtanulhatják ellátni a vakvezetőkutyájukat. Helyben és önállóan etethetik, megfelelően ápolhatják. Megismerve és kezelve a kutyatartással járó újonnan felmerülő feladatokat, mint például a kutyaszőr eltávolítása, takarítása, a kutya edényének tisztántartása, stb. Minden olyan feladat elsajátítható, ami a kutyatartással együtt jár.

A Braille bizottság előterjesztése, amelyet az INFOALAP is támogatott, a számítógépes Braille-jelek átvezetését tartalmazta az irodalmi használatba. A Braille-kijelzők ezeket mutatják, alapvetően nem változásról van szó, csupán arról, hogy az elnökség jóváhagyja ezeknek a jeleknek a jelölését (pontszámát), úgymond hivatalossá tegye. Az elnökség a javaslatot elfogadta.

Az elnökség ismét megvitatta az alapszabály módosítandó szakaszait. A módosítási javaslatok négy részre oszthatók. Az első részben a természetes

személyek jogállására vonatkozó alapszabályi pontok kerültek megtárgyalásra. Felmerült, hogy érdemes-e a megszüntetésről, törlésről dönteni, ha az lehetséges. Nem lenne-e elég, ha tájékoztatnák a természetes személyeket, hogy 21 tagesület tagjai lehetnek, valamint új tagot már ilyen formában nem vesz fel a szövetség és törli azokat, akik nem fizetnek tagdíjat. A módosítás második részében az Etikai bizottságra vonatkozó alapszabályi pontok megszüntetését tárgyalta az elnökség. Az etikai ügyek tárgyalását a küldöttgyűlés hatáskörébe helyezné. Ezzel az elnökség egyetértett. A harmadik részben egyéb, kisebb alapszabályi pontok módosulnának az FB jelzése, valamint a VV szerkesztőjének jelzései alapján. Pl. kerüljön ki az alapszabályból, hogy a közhasznúsági mellékletet a Vakok Világában közölni kell. A negyedik részben talán a legvitatottabb kérdések merültek fel: továbbra is szemész szakorvosi vélemény alapján vehessék-e fel a tagokat az egyesületek, vagy magasabb rendű megállapító határozat legyen szükséges a látáscsökkenés igazolásához. Az elnökség egyöntetűen a szemész szakorvos által kiállított vélemény mellett döntött, így ebben a kérdésben nem várható változtatás. Másik kardinális kérdés, hogy az alapszabálynak milyen részletességgel kell szabályoznia a hivatal működését, a gazdasági és szakmai vezető munkáját. Mindenképpen szükséges szabályoznia, hiszen mindkét vezető képviselheti a szövetséget bizonyos fórumokon. De a részletes szabályozást célszerű a szövetség Szervezeti és működési szabályzatában részletezni. Érdemes a jövőre nézve átgondolni, hogy az elnökség maradjon-e 7 tagú, vagy elegendő egy 5 tagú vezetőség is. Talán nagyobb legitimitást biztosít, ha 7 tagú az elnökség, viszont a tagság fogyatkozásával lesz-e elegendő jelentkező a tisztségek betöltésére a 2020-as választásokon? Felmerült, hogy akár a küldöttek számát is lehetne csökkenteni egyesületenként 3 főre. Az elnökség nem tudott egyértelműen dönteni minden felmerült kérdés kapcsán, így a napirendi pont tárgyalása a következő elnökségi ülésre tolódott.

2019. április 10-én ülésezik az EET, ahol az egyesületek elnökei átvehetik az iPhone készülékeket, amelyeket a tagesületek osztanak ki tagságuk között.

Készült egy összefoglaló az egyesületek működéséről, amelyet a létrehozott pontrendszer alapján állítottak össze a kérdéskörrel foglalkozó MVGYOSZ munkatársak. Erről később részletesen beszámolunk a hírlevélben és a Vakok Világa oldalain. Előzetesen megállapítható, hogy a pontrendszer alapján elért és számszerűsíthető eredmények jól tükrözik az egyesületek munkáját. Természetesen volt néhány egyesület, akinél a „toll vasta-

gon fogott”. Néhány példa: heti 42 órás ügyfélszolgálat, évi közel 200 szabadidős rendezvény megszervezése, éves szinten több mint tízezer ügyfél kiszolgálása, vagy mintegy huszonkétezerszeres megjelenés a sajtóban egy éven belül. Az elnök elmondta, hogy idén a 3 legtöbb pontot és a 3 legkevesebb pontot elért egyesületnél tartanak ellenőrzést.

Németh Orsolya a Távszem projekt képviselőjében elmondta, hogy már csak 3 egyesületnél nem tartottak tájékoztatót, de ez is hamarosan megtörténik. Zajlik az operátorok kiválasztása személyes interjúk keretében. Április 2-ára tervezik az egyesületek mentoraival a szerződéskötést. Április 3-án pedig megkezdődik az operátorok képzése. A tavszem.hu honlap pedig már üzemel, folyamatosan kerülnek fel rá az információk. Érdeemes megnézni!

Dr. Nagy Sándor javaslatára Angyal Gábor koordinálásával létrehozták a vakvezetőkutyák egészségügyi alapját, amely segíti a beteg, kezelésre szoruló kutyák gyógyítását. A gazdiknak ez a hirtelen vagy tartósan megnövekedett költségek, kiadások finanszírozásához nagy segítség. Az alap kizárólag az MVGYOSZ által ideiglenesen vagy örökös használatba adott kutyákra vonatkozik, amiket kiképeztek vakvezetőkutyákká. Alapvető elv, hogyha a szövetség tulajdona a kutya, akkor részben vagy egészben támogassa a gazdát a felmerült költségek (műtét, kezelés, megfelelő egészségügyi ellátás) kifizetésében. A szabályzat, amely a pontos részleteket tartalmazza az MVGYOSZ honlapján hamarosan elérhető lesz.

Dr. Nagy Sándor bejelentette, hogy március 19-től Gulyásné Bölkény Ágota az MVGYOSZ munkatársa, aki a jogszabályok előzetes és utólagos véleményezésében vesz majd részt, segítve az elnök munkáját.

Az ülés végén az alábbi témák vetődtek fel:

- lehetséges-e a Telekom telefonos útvonaltervezőjének ingyenessé tétele. Jelenleg emelt díjas szolgáltatásról beszélünk, de ezt nem minden látássérült ügyfél tudja!

- A kihelyezett hangjelzést adó lámpák sok helyen már nem beszélnek. A legtöbb helyen a Közútkezelő hatásköre ezeknek a berendezéseknek a karbantartása, ami rendszerint elmarad.

- Vidéken előfordul, hogy több közeli buszmegálló elnevezése is teljesen azonos. Ilyenkor nehéz, vagy teljesen lehetetlen eldönteni, hogy a busz melyik megállóban áll meg.

Az MVGYOSZ vezetősége törekszik a rendszerek egységesítésére, és annak elérésére, hogy a már működő rendszerek karbantartása megtörténjen, azok zavartalanul üzemeljenek hosszútávon is.

Sztakó Krisztina

Elnöki beszámoló

(2019. január 18. - március 10.)

A Szlovák Trnka n.o. nonprofit gazdasági társaság munkatársai azzal keresték fel a szövetséget, hogy a Visegradfund támogatásával működjünk együtt műemlékek akadálymentesítésében. Bemutattak egy olyan fából készült könyvet, amelynek nem lapozható oldalai vannak, hanem az oldalakat félretolható lapokkal helyettesítették. Áttanulmányozása után a vak ember eltolja a lapot, miáltal feltárja a következő oldalt -lapot. A lapok 3D nyomtató segítségével készültek. A műemléket alapnézetből és több különböző oldalról mutatják be. Miközben a vak vagy látássérült személy a kidomborodott részeket tapintja, hallgatja a narrációt, amely vezeti, irányítja a kezét és egyben magyarázza, és leírja azt, amit éppen tapint.

Az ENSZ Fogyatékosággal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottság (CRPD) delegációja Magyarországra látogatott. Azért érkeztek hazánkba, hogy a fogyatékosággal élő személyek jog- illetve cselekvőképessége gyakorlását biztosító jogszabályi környezetről, döntéshozatali mechanizmusokról információt gyűjtsenek, továbbá a fogyatékos személyek önálló életvitelhez és közösségbe történő befogadáshoz való joga érvényesülésének helyzetét felmérjék, különös tekintettel az intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia előrehaladására. Az Országos Fogyatékoságügyi Tanáccsal szervezett találkozón munkatársaim képviselték a szövetséget, mert én az elnökségi ülésen elnököltem.

Személyes egyeztetésen vettünk részt a közszférabeli honlapok és mobil alkalmazások akadálymentességéről szóló törvényhez tartozó, a részletszabályokat tartalmazó végrehajtási rendeletek szakmai előkészítése érdekében. A szervező Miniszterelnöki Hivatal célja, hogy megismerje az érdekképviseleti szervek igényeit, elképzeléseit e feladatokkal kapcsolatban.

Részt vettem a Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány kuratóriumának ülésén. Komoly gondot jelent a pályázatok kiírása, mert az alapítvány vagyonának nincs hozama.

A Pharmanox Kft. munkatársai és az izraeli OrCam Technologies Kelet-Európáért felelős regionális igazgatója, Irie Meltzer bemutatták a cég által kifejlesztett OrCam MyEye 2.0 termékét, amelynek segítségével hangzó információt kap a látássérült személy. Ilyenek: pontos idő, pénzfelismerés, szövegolvasás, stb. Megállapodtunk abban, hogy bemutatásra és tesztelésre kapunk egy készüléket, de ez a mai napig nem történt meg.

Az MVGYOSZ kérte felvételét és belépett az Európai Vakvezetőkutyások Szövetségébe (EGDF).

Támogattuk egy közjegyzőhelyettes tanulmányának elkészítését, amely a fogyatékkal élő személyek, idősek, gyermekek, más speciális védelmet igénylő személyek, csoportok jogaival és jogi védelmével foglalkozik. A kérdései megválaszolása mellett felhívtuk a figyelmét arra is, hogy fontosnak tartjuk a speciális védelmet, igénylők közjegyzők általi védelmét, de csak ezen társadalmi réteg önrendelkezési jogának megtartásával, biztosításával egyidejűleg.

Megbeszélést folytattunk Szőke Márta aláírásoktatóval és a Dyfon nyomda képviselőjével látássérültek számára érzékelhető, tapintható látóbetű készlet kifejlesztéséről. Egy kb A4-es méretű műanyag lapon kialakított domború ábécéről lenne szó, a betűk fölött a Braille megfelelők, és egy betűkártya készlet rácsszerű táblával, amibe ezek a kártyák behelyezhetők lennének. Ennek segítségével megismerhetnék a látássérültek a síkírást.

A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa szervezésében részt vettünk az Országos Fogyatékosügy Program középtávú intézkedési tervének előkészítésében.

A szövetség képviselőjében részt vettünk Jakab Miklósné temetésén.

Részt vettünk a 2018-as Befogadó Magyar Település díjátadó ünnepségen, az Országgyűlés Vadász termében. Ezt az elismerést a FESZT adományozza minden évben egy pályázat keretében.

Társadalmi egyeztetés keretében munkatársaim véleményezték az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. által készített az „Akadálymentesítés követelményei eltérő rendeltetésű épületek esetén” című építésügyi műszaki irányelv tervezetét.

A vakok és gyengénlátók utazási kedvezményének igazolásában jelentkező problémák tisztázása érdekében megküldtük a Volán Egyesülésnek, hogy milyen igazolvány igazolja hitelesen a vakok és gyengénlátók tagságát a szövetségnél. Álláspontjuk szerint a jogszabályban is rögzített, a megfelelő időszaki érvényesítéssel ellátott tagsági igazolvány erre a jövőben is megfelelő és szükséges.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) felülvizsgálata érdekében egyeztetést tartunk a MEOSZ székházában.

Benyújtottuk az EMMI Fogyatékosügy Főosztályának az MVGYOSZ-t megillető 2019. évi költségvetési támogatás felhasználásához szükséges szakmai programot és költségtervet.

Részt vettem az Emberi Jogi Munkacsoport Fogyatékosággal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoportja ülésén, amelyen elfogadtuk a

munkacsoport ügyrendjét, beszámolót hallgattunk meg az elmúlt kormányzati időszak munkájáról, megismertük az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar összefoglalóját a doktori képzés problémáiról a fogyatékossgal élő hallgatók esetében, tájékoztatást kaptunk a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló hosszú távú koncepció (2017-2036) felülvizsgálatáról. Az egyebek napirendi pontnál jeleztem, hogy a korábbi évekhez képest a kormány. hu weboldalon sokkal kevesebb jogszabálytervezet jelenik meg véleményezésre. Ez nehezíti a szövetség egyik fő feladatának ellátását, miszerint véleményezzük a fogyatékossgal élő embereket érintő jogszabályokat.

A Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség web-akadálymentesítés tárgyában kérte javaslatainkat, észrevételeinket elsősorban arra vonatkozóan, hogy véleményünk szerint

- melyek azok a közsférabeli szervezet honlapok, amelyek a látássérült személyek számára a legnagyobb érdeklődésre tartanak számot;
- mik azok a sajátos igények, amelyeknek egy akadálymentes honlapnak egyes fogyatékossg tekintetében meg kell felelnie, továbbá
- mik azok a hibák, amelyekkel a közsférabeli szervezetek akadálymentesnek tartott honlapjain találkozunk.

Munkatársaimmal mindhárom kérdést megválaszoltuk.

A Romániai Magyar Nemlátók Egyesülete képviselőivel tárgyaltam a jövőbeli együttműködésről. Céljuk Székelyudvarhelyen létrehozni egy olyan iskolát, ahol az Erdélyben és környékén élő magyar látássérült gyermekek tanulhatnak. A jelenlegi hét román iskolában, csak román nyelven van lehetőségük tanulni a látássérült diákoknak.

Dr. Nagy Sándor elnök

A gazdasági vezető beszámolója

(2019. január 18. - március 10.)

Január és február hónapról a 08-as járulékevallás, valamint december hónapról az áfa bevallás, valamint a pénztárgép használatra kötelezett, bizonylat-kibocsátási kötelezettségét számlával teljesítő adózók havi adatszolgáltatása az adóhatóság részére beküldésre került. A Központi Statisztikai Hivatal részére a beruházás-statisztikai jelentést elkészítettem.

Február 5-én az egyszeri bértámogatással kapcsolatban a MÁK ellenőrzést folytatott, a jegyzőkönyv alapján mindent rendben talált.

A 2017-es évi könyvelési anyag pótlása megtörtént, az adatok a leadott beszámolóval ismét egyeznek.

Benyújtottuk az EMMI Fogyatékosügyi Főosztályának a szövetséget megillető 2019. évi költségvetési támogatás felhasználásához szükséges szakmai programot és költségtervet. Kiszámoltuk és értesítettük az egyesületeket az állami támogatás idei évben őket megillető összegéről.

A 2018. évi költségvetési támogatás valamint a 6,5 millió forintos centenáriumi támogatás pénzügyi és szakmai beszámolója benyújtásra került. A költségvetési támogatás könyvvizsgálata megtörtént. Az egyesületek állami támogatásának és szja 1 % felhasználásának ellenőrzése folyamatosan zajlik. A 2018-as év beszámolójához a további támogatások, pályázatok, adományok elszámolásának ellenőrzését végzem, ezek után a főkönyvi kartonok kerülnek egyeztetésre és egyéb, a beszámolóhoz szükséges kimutatások készülnek.

Új munkatársat vettünk fel a pénzügyre, Kornis Máriát. Az új kollégának mérlegképes könyvelői végzettsége van, betanulása zajlik, reméljük, sikeresen tudunk együttműködni a jövőben.

A Távszem projekt pénzügyi és szakmai eseményeivel kapcsolatban a 4. elszámolás elkészítése jelenleg zajlik. Ebben az elszámolásban benyújtásra kerülő hárommillió forint feletti tételek a következők: átalakítás, felújítás, operátor tananyag fejlesztése, mentor tananyag fejlesztés, 500 db iPhone készülék.

A Távszem projekthez és a konzorciumi szerződéshez kapcsolódó adat-szolgáltatást megküldtem az irányító hatóságnak.

Konzorciumi megbeszélésen, közbeszerzéssel kapcsolatos bíráló bizottsági üléseken vettem részt.

Dr. Verdes Zsuzsanna gazdasági vezető

A Szakmai vezető beszámolója

(2019. január 22. - március 13.)

A beszámolási időszak kiemelt témái: megtörtént az MVGYOSZ Szolgáltató Központ hivatalos átadása; szimulációs szobák készülnek a VKK-ban; elkészült az MVGYOSZ Vakvezető kutya Egészségügyi Alap rendszer dokumentációja; 25 látássérült jutott ingyenesen MP3 lejátszóhoz;

ingyenes zöldhályog szűrés volt a szövetségben; beindult az új MVGYOSZ hírlevél; megérkezett az OrCam bemutató darabja; sikeres nőnap program zajlott a Hermina teremben.

Szolgáltató központ

A Szolgáltató központ helyének kialakítása befejeződött. A létesítményt ünnepélyes keretek között adtuk át Elnök úrral a megnyitón résztvevő vendégeknek. Az esemény alkalmával a Segédeszközbolt árukészletére 20%-os ártámogatást biztosított az MVGYOSZ az érvényes MVGYOSZ arcképes igazolványukat a helyszínen bemutató vásárlóknak. A tömeges vásárlás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében külön, termékkategóriánkénti standok lettek felállítva, ahol az érdeklődők kézbe véve is megtekinthették az árucikket, majd a boltban már csak a „bevásárló listájuk” alapján lettek kiszolgálva. Így egy-egy vásárlás a megszokottnál sokkal gyorsabban bonyolódhatott. Összesen 56 vásárlót szolgáltak ki az MVGYOSZ munkatársai kb. 3 óra leforgása alatt 12 önkéntes hosztesz eredményes előkészítő munkájának köszönhetően.

Hangoskönyv kölcsönzés

A kölcsönözhető CD állomány a Centenáriumi évben felolvasott új művek lemezre írásával folyamatosan bővül. Egy 8 órás műszak alatt egy munkavállaló átlagosan 10 hangoskönyvet tud felrögzíteni a nyilvántartó programba és lemezre írni, valamint elkészíteni a tokhoz tartozó borítót és vonalkódot úgy, hogy egy ilyen munkanapon semmi mással nem foglalkozik. A pendrive-on történő kölcsönzés ezt a munkamenetet lényegesen megváltoztatja, a kölcsönzéshez szükséges időt lényegesen lerövidíti majd. Az MVGYOSZ Hangoskönyvtár applikációt eddig több mint 374-en töltötték le.

Braille-könyv kölcsönzés

A Braille-könyvek új helyükre történő költöztetése még folyamatban van. Ennek oka az, hogy a Braille-könyvtáros betegállományban van és az állománytranszportot ő irányítja. A szolgáltatás meghirdetetlen szünetel, de a beérkező könyveket az SzK munkatársai átveszik és igyekeznek a kölcsönzéseket is teljesíteni.

Segédeszköz értékesítés

Az árukészlet feltöltése és megújítása folyamatos. Egy külföldi, minőségi termékeket gyártó beszállítótól vásároltunk többféle magyarul beszélő vagy

hangjelzést adó eszközt. Sláger termék is lehet egy androidos és iPhone készülékekhez csatlakoztatható headset, melynek klasszikus telefonkagyló alakja van és a mérete is ahhoz hasonló. A telefonhoz vezetékkel csatlakoztatható, mini jack aljzaton keresztül.

Vakvezetőkutya használatának biztosítása

A VKK állatorvosi rendelője és az ahhoz tartozó váró, valamint műtő helyiségek felújítása befejeződött.

Az átadó tanfolyamokon használt úgynevezett „átadós” szobák szimulációs szobává alakulnak, némi szakmunka eredményeként. A szimulációs szoba lényege, hogy az önálló életvitel folytatását lehet általa szimulálni, vagyis a szobából egy mini konyha és fürdőszoba is nyílik hamarosan. A vakvezetőkutya használat egyik fontos alapfeltétele, hogy az igénylő képes legyen önmagát alapszinten ellátni és ezt igazolni.

Az MVGYOSZ a tulajdonát képező, látássérült gazdához kiadott vakvezető kutyák sürgősségi ellátásához vagy egészségügyi okokból szükséges gyógykezeléséhez támogatási rendszert dolgozott ki. A támogatási összeget cél szerinti adományból tervezi finanszírozni.

Adaptáló csoport

A csoport a székházon belül új helyre költözik. A jelenlegi, Sipeki teremből nyíló irodája helyett a régi Segédeszközbolt két, egymásba nyíló helyiségét foglalja el.

Egyebek

Az MVGYOSZ a Mesterséges Intelligencia Koalíció teljes jogú tagjává vált. A koalícióban a szövetséget Gulyás Zsuzsa és Angyal Gábor képviseli.

25 látássérült kapott térítésmentesen a pendrive-on történő hangoskönyv kölcsönzéshez (is) használható, speciálisan a látássérültek szükségleteit és igényeit figyelembe véve tervezett hordozható MP3 lejátszót. Az eszközök beszerzését a Zuglói Önkormányzat pályázati rendszere finanszírozta, így feltétel volt a látássérült felhasználókkal szemben, hogy zuglói lakcímük legyen.

Zöldhályog szűrés zajlott a székházban. Összesen 42 résztvevőt vizsgáltak meg és 3 esetben állapítottak meg kórosan magas szemnyomást, ami a zöldhályog kialakulásának, vagy meglétének egyik fő tünete.

Beindult az új MVGYOSZ Hírlevél. Az általános visszajelzés pozitív, de akadnak elégedetlen feliratkozottak is. A panaszok oka rendszerint a végfel-

használói eszköz használatával kapcsolatos felhasználói ismeretek hiánya.

Nagy sikert aratott a nőnapra operett és kuplé előadás. A Hermina terem teljesen megtelt. Több mint 300 néző ült a közönség soraiban.

Angyal Gábor szakmai vezető

Jól teljesítettek a tagegyesületek - 2019-től pontrendszer alapján kapnak támogatást

Az MVGYOSZ a központi költségvetési támogatásából minden évben jelentős összeggel, szervezetenként több millió forinttal támogatja a tagegyesületek tevékenységét. Az állami támogatás elosztása évről évre vitákat és újabbnál újabb javaslatokat generál az Egyesületi Elnökök Tanácsa és az elnökség ülésein, de tudható, hogy olyan alapelv nem létezik, ami mindenki szerint kedvező és igazságos lenne. Évről évre visszatérő igény volt azonban az elmúlt évtizedben, hogy a támogatási összegek meghatározásakor az MVGYOSZ valamilyen módon vegye figyelembe az egyesületek teljesítményét, szakmai munkáját és eredményeit. Ennek érdekében került kidolgozásra és 2017 második félévében tesztelésre az a pontozási rendszer, mely számos aspektusból vizsgálja és értékeli a tagegyesületek munkáját és eredményeit.

2018 volt az első év, amiről az egyesületi elnököknek már hivatalosan is a pontrendszer kérdőívét kitöltve kellett számot adniuk, az így kapott pontszám pedig befolyásolta a 2019-es támogatási összeg nagyságát. Az MVGYOSZ vezetősége azonban nem kizárólag ezért tartja hasznosnak a szempontrendszer bevezetését, hanem azért is, mert ezáltal egységes adatok alapján értékelheti a tagegyesületek teljesítményét, fejlődését és ezen keresztül a látássérült embereknek nyújtott szolgáltatásokat.

Mivel a vak és gyengénlátó emberek élethelyzetüktől függően számos különféle segítségre tartanak igényt, a tagegyesületek tevékenysége általában rendkívül sokrétű és változatos. Nem volt könnyű ezért a szövetség szakembereinek rendszerbe foglalni feladataikat, ami a közösség szervezésétől kezdve a rehabilitációs szolgáltatásokon és tájékoztatási tevékenységeken át egészen az olyan specialitásokig terjed, mint például a segédeszközök kölcsönzése és beszerzésének támogatása, akadálymentesítési tevékenység végzése vagy jogsegély szolgálat biztosítása. Ezekhez társulnak azok a tevékenységek, melyek elsődleges célcsoportját nem a látássérültek

alkotják, hanem a helyi döntéshozók, az óvodások és iskolások vagy a vak emberekkel kapcsolatba kerülő szociális és egészségügyi szakemberek. Része a pontrendszernek továbbá az egyesületek kommunikációs tevékenysége, érdekvédelmi munkája és a szövetséggel való együttműködése is.

Az első teljes év, 2018 számadataira érdemes egy pillantást vetni. A pontrendszer adatgyűjtő kérdőívét 21 tagedgyesület töltötte ki, melyek emberi és anyagi erőforrásaik, társadalmi támogatottságuk, a tagság aktivitása és számos egyéb tényező tekintetében nagy eltéréseket mutatnak. A legkisebb egyesületek mindössze 1-1 fő munkavállalót foglalkoztatnak, míg a legnagyobb foglalkoztató munkavállalóinak száma 2018-ban 79 fő volt, illetve számos egyesület foglalkoztat 10-20 főt. A tagedgyesületek összesen 152 látás-sérült és 50 egyéb megváltozott munkaképességű személynek adtak munkát tavaly.

A tagedgyesületekbe 2018-ban 499 fő új tag lépett be, ám sajnálatos módon még mindig többen vannak az elhunyt vagy tagdíj hátralék miatt törölt egyesületi tagok, az összesített taglétszám alig 10.000 fő. A tagságot ország szerűte 136 körzeti csoport vagy helyi közösség fogja össze, egy-egy tagedgyesülethez jellemzően 3-10 ilyen helyi közösség kapcsolódik.

Valamennyi tagedgyesület működtet ügyfélszolgálatot és végez információnyújtó tevékenységet, amit beszámolóik alapján tavaly csaknem 52.000 alkalommal vettek igénybe az érdeklődők. Érdekesség, hogy az egyesületek heti félfogadási ideje 5 és fél és 42 óra között ingadozik, ám többségüknel meghaladja a heti 20 órát.

Információnyújtás céljából három egyesület kivételével minden szervezet küld a tagsága és más érdeklődők részére elektronikus hírlevelet. 2018-ban összesen 1583 alkalommal küldtek ki az egyesületek elektronikus hírlevelet, több tagedgyesület hetente legalább egy alkalommal tájékoztatja ilyen módon az e-mail címmel rendelkező tagjait.

Minden egyesület folytat szemléletformáló tevékenységet, amelyeknek meghatározó színterei a köznevelési intézmények. Óvodai és iskolai érzékenyítő programot a tagedgyesületek 2018-ban összesen 462 alkalommal tartottak, melyekkel közel 18.000 gyermeket értek el. Érdekesség, hogy ebből 155 alkalmat egyetlen tagedgyesület teljesített. Egyéb érzékenyítő programokkal, foglalkozásokkal további körülbelül 11.000 főt tudtak megszólítani.

A tagedgyesületek közül 8 biztosít valamilyen elemi rehabilitációs tevékenységet, amit nem célzott pályázati forrásból, hanem egyéb támogatásból vagy önerőből valósít meg. Minden egyesület támogatja valamilyen formában tagjainak speciális segédeszközökhöz való hozzájutását. Ennek a támogatási

programnak fő forrása az MVGYOSZ részére felajánlott SZJA 1%-okból az egyesületeknek elosztott összeg, de több egyesület gyűjt egyéb adományokat vagy szerez pályázati forrásokat is erre a célra. 2018-ban országosan összesen 778 fő kapott anyagi támogatást valamilyen életvitelt megkönnyítő eszköz beszerzésére, ingyenes eszköz kölcsönzést pedig 350 alkalommal biztosítottak. A megpályázható eszközöket a tagság többek között az egyesületek által szervezett segédeszköz bemutatókon ismerheti meg, ilyen rendezvényből 2018-ban országosan 92 valósult meg.

A tagegyesületek egyik legnépszerűbb tevékenysége a kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése. 2018-ban a 21 tagegyesületnél összesen 324 kulturális, 766 szabadidős és 347 sport foglalkozás valósult meg. A tagságot megszólító programokon túl számos szakmai konferenciát és egyéb rendezvényt is szerveztek az egyesületek, 2018-ban összesen 249-et.

Az MVGYOSZ tagegyesületei gyakran jelennek meg tevékenységeikkel, szolgáltatásaikkal, figyelemfelkeltő programjaikkal a nyilvánosság előtt és tartanak számot elsősorban a helyi, alkalom adtán az országos sajtó érdeklődésére. 2018-ban a tagegyesületek összesen 401 médiamegjelenéssel büszkélkedhettek.

Az MVGYOSZ elnökségének március 14-ei ülésén dr. Nagy Sándor elnök pozitívan értékelte és elismerte a tagegyesületek eredményeit. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a szempontrendszerben az adatok megadása során előfordult, hogy a tagegyesületek munkatársai vagy vezetői nem megfelelően értelmezték a pontrendszerhez tartozó kitöltési útmutatóban foglaltakat. Az egyesületek eredményeit összegző táblázatból jól láthatóak nemcsak a megyei adottságok és az azokból eredő különbségek, hanem az is, hogy mely szervezeteknek melyik tevékenységeiket célszerű erősíteniük. 2019-ben az MVGYOSZ vezetése a három legjobban és leggyengébben teljesítő tagegyesület munkáját ellenőrzi.

Németh Orsolya

Új szakaszhoz érkezik a 3-as metró felújítása

Hamarosan fontos, a lakosság számára is látványos mérföldkőhöz érkezik a 3-as metróvonal felújítása. A 2017. novemberében lezárt északi szakaszt, azaz az Újpest központ és Dózsa György út megálló közötti vonalat terv szerint március utolsó napjaiban vehetik birtokba az utasok. A felújítás eredményeként az állomások nemcsak megújulnak, hanem teljes körűen aka-

dálymentesek is lesznek.

Az eddig csak tervekről megismert akadálymentesítés gyakorlati bemutatására és véleményezésére került sor 2019. március 8-án délelőtt a Dózsa György út megállóban. A még építési területként lezárt állomáson a beruházó, a tervező és a kivitelező képviselői közös bejárást tartottak az MVGYOSZ akadálymentesítésért felelős szakembereivel és a VGYKE látássérült munkatársaival. A bejárás természetesen a vak és gyengénlátó utasok tájékozódását és biztonságos közlekedését elősegítő taktilis burkolati jelzések és az ATS rendszer került fókuszba.

Ahogy arról csaknem egy évvel ezelőtt beszámoltunk, a 3-as metróvonal állomásainak egy jelentős részén - az északi szakasz minden állomásán - megtörténik a teljes padlóburkolat cseréje, ami lehetővé teszi, hogy a taktilis jelzések szerves részét képezzék a burkolatrendszernek. A jó tapasztalatokra építve adta magát, hogy a 4-es metróban elhelyezett és ott már bevált megoldást, vagyis az ott alkalmazottal megegyező mintázatú, egyedileg gyártott taktilis burkolatokat alkalmazzák ezeken az állomásokon is. A tervezés során rehabilitációs szakmérnök dolgozta ki és egyeztette az érdekvédelmi szervezetekkel a vezetősávok nyomvonalát és a figyelmeztető jelzések elhelyezésének rendjét, mely megfelel az MVGYOSZ vonatkozó ajánlásában foglaltaknak is. A kivitelezés a terveknek megfelelően valósult meg. Ugyanakkor az elméletben tökéletes megoldás gyakorlati kipróbálása során az érdekvédők azt tapasztalták, hogy az egyedileg gyártott taktilis elemek, különösen a veszélyre figyelmeztető jelzések, nem állják ki a használat próbáját, érzékelhetőségük a kiemelkedő elemek alacsonysága miatt nem megfelelő. A tesztelők tapasztalták továbbá, hogy a taktilis jelzések magassága nem egyenletes, az esetenként az egymás mellett elhelyezett burkolólapokon is különböző, ezért kérték ennek kijavítását, amire a beruházó képviselői ígéretet tettek.

A 4-es metró állomásain a látássérült utasok által már szintén megszokott ATS-rendszer - a jó tapasztalatok okán - ugyancsak beépítésre kerül a 3-as

metró mozgólépcsőibe. Így az utasok itt is a jelzőlámpák hangjelzésének bekapcsolására szolgáló távirányítóval aktiválhatják majd a hangjelzést, ami a megfelelő irányba haladó mozgólépcső felé orientálja őket. A kipróbáláskor a hangjelzés más volt, mint amit a felhasználók a 4-es metróban már megszokhattak, ezért a bejárás résztvevői kérték az orientációs hang egységesítését, ami nem interferál majd a metrók ajtózárást jelző hangjával. Ugyancsak a résztvevő szakemberek jelzése alapján a hangjelzés minden esetben a megfelelő irányba haladó mozgólépcső haladási irányának jobb oldalán szólal majd meg.

Az ATS-t fejlesztő cég hamarosan előrukkol egy újabb megoldással is, ami már egyetlen gombnyomást sem igényel. Az általuk a közelmúltban kifejlesztett mobiltelefonos alkalmazás Wifi jelek segítségével érzékeli, hogy a felhasználó közelít a mozgólépcsőhöz és automatikusan aktiválja a segítő hangjelzést. A fejlesztő ígérete szerint az applikáció egy-két héttel a felújított állomások átadása után hozzáférhető lesz. Az újítás egyetlen szépséghibája, hogy első körben Android rendszerű okoseszközökre került kifejlesztésre az applikáció, miközben az azt használó vak és aliglátó személyek jelentős többsége az iPhone-okat részesíti előnyben. A fejlesztést végző cég képviselője szerint azonban iOS eszközökre is elkészül majd az alkalmazás.

Az északi szakasz átadását követő hetekben újabb bejárásra kerül sor, mely valamennyi felújított állomást érinti. Az átadást követő nagyjából egy hétben várhatóan a teljes útvonalon közlekedik majd a 3-as metró, hogy aztán a déli szakaszon kezdődjön meg a felújítás.

(Időközben újabb változások történtek a felújított és átadott vonalon. A szerk. megjegyzése)

Az MVGYOSZ akadálymentesítési ügyekkel foglalkozó munkatársai, Németh Orsolya és Erhart Péter március 26-án részt vettek a megújult szakasz állomásain zajlott bejáráson. A megrendelő, a tervező és a kivitelezők részvételével megvalósult ellenőrzés célja a vak és gyengénlátó utasok tájékozódását és biztonságos közlekedését támogató rendszerek kialakításának megtekintése, kipróbálása és az esetleges észrevételek megtétele, javítási javaslatok jelzése volt.

A bejárás során a résztvevők különös figyelmet fordítottak a taktilis vezetőszalagok és veszélyre figyelmeztető jelzések kialakítására és megfelelőségére. Ilyen jelzések segítik majd a bejáratoknál és a peronokon a tájékozódást, illetve a liftek hívógombjainak megtalálását, a lépcsősorok észlelését és több helyen az aluljárók felszíni megközelítését is. Emellett a lépcsősorok kezdetét és végét a gyengénlátók számára is jól látható módon jelölték, a mozgó-

lépcsők haladási irányát a 4-es metróvonalon már megismert ATS-rendszer jelzi, az akadálymentes közlekedést pedig liftek is segítik.

A 3-as metró felújítási projektje lassan három éve zajlik. A beruházó, a tervezők és a látássérült emberek érdekvédelmi szervezetei a kezdetektől szoros együttműködésben dolgoznak annak érdekében, hogy a megújuló metróvonal a vak és gyengénlátó emberek számára is egyenlő eséllyel hozzáférhető legyen. Az együttműködés folytatódik a déli és a középső szakasz felújítása során.

A bejárásról a BKV is hírt adott a 3-as metró felújítás projekt honlapján, ami itt olvasható: <http://www.m3felujitas.hu/node/362>

Németh Orsolya

Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025. között

Az Országos Fogyatékosügyi Program (OFP), mint a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítását, társadalmi befogadását és esélyegyenlőségük biztosítását célul kitűző stratégia a 2015-2025. közötti időszakra határozza meg az állam és intézményrendszerének feladatait a területen. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak, melyek 3-4 éves időszakokban fogalmazzák meg a célok elérése érdekében szükséges lépéseket és rendelnek azokhoz határidőket, erőforrásokat. Az első ilyen középtávú intézkedési terv a 2015-2018. közötti időszakra határozta meg a teendőket, 2019-2021. között pedig egy újabb cselekvési terv lesz hivatott irányt mutatni a szakmapolitika és a kormányzat számára.

A 2019-2021. közötti időszakra vonatkozó intézkedési terv előkészítése - bár már 2019 márciusát írjuk - még javában zajlik. A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) már 2018 őszén elkezdte összegyűjteni az országos érdekvédelmi szervezetek javaslatait, melyeket aztán benyújtott az EMMI Fogyatékosügyi Főosztályának. A gazdag javaslatcsomag - ahogy az OFP is - felöleli az élet minden területét az egészségügytől a nevelés-oktatáson, a szociális ellátásokon, a foglalkoztatáson, a társadalmi részvételen, a családi életen, a lakhatáson és közlekedésen át a szabadidő, kultúra és sport területéig, kiemelt hangsúlyt helyezve az autizmussal élő és a halmozottan fogyatékos emberek helyzetének javítására. A minisztériumban elkészült és a szervezetek részére 2019. február 28-án megküldött intézkedési terv tervezet azonban ezekből igen keveset tartalmazott, illetve az

érdekvédelem álláspontja szerint számos ponton túlságosan általánosan fogalmazták meg az elérendő célokat.

A tervezettel kapcsolatos észrevételeiket és javaslataikat terjesztették elő az országos érdekképviselői szervezetek képviselői azon az egyeztetésen, melyet a tárgyban a Minisztérium hívott össze március 11-ére. Az MVGYOSZ-t jelen sorok írója képviselte, aki a szövetség észrevételeit és javaslatait dr. Nagy Sándor elnökkel és dr. Bölkény Ágota jogtanácsossal közösen dolgozta ki.

Az MVGYOSZ legfontosabb észrevétele az volt, hogy rendkívül nehéz tervet készíteni egy előttünk álló időszakra úgy, hogy az előző évekre meghatározott célkitűzések megvalósulásáról csak részleges információkkal rendelkezünk. Tekintettel arra, hogy az Országos fogyatékosügy programra vonatkozó jogszabály 2019. október 31-éig ad határidőt a 2015-2018. közötti időszak értékelésére, a jövőre nézve javasoljuk valamilyen köztes értékelési rendszer bevezetését is a tervezés elősegítése érdekében. Az értékelés fontosságát és az egyes területeken történt előrehaladással kapcsolatos információk hiányát a többi szervezet képviselői is hangsúlyozták.

Az MVGYOSZ több olyan ponttal kapcsolatban is kérdéseket tett fel, melyek megfogalmazása túlságosan általános. Ilyen például a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak felülvizsgálatára vagy a fogyatékos személyek szabadidős- és versenysportjának fejlesztésére vonatkozó része a tervezetnek. Emellett számos ponton javasolt a szövetség és más szervezetek képviselője is pontosítást, konkrétabb meghatározást, illetve újragondolást. Gyakori kritikaként fogalmazódott meg, hogy szó szerint kerültek áttemelésre egyes pontok a korábbi intézkedési tervből úgy, hogy az azokban meghatározott területeken történt előrehaladás nem nyilvánvaló. Ilyen intézkedés például a látássérültek elemi rehabilitációjára vonatkozó törvény előkészítése és a közösségi közlekedés akadálymentesítése is. Meglepődve talákoztunk azzal a tervvel is, miszerint a közkönyvtárakban kell biztosítani a fogyatékos személyek számára hozzáférhető formátumú műveket, miközben a gyakorlatban egyre inkább az online hozzáférés az ésszerű és az érintettek által is preferált megoldás. Problémaként fogalmazták meg a jelenlévők az integrált és inkluzív oktatás elégtelen feltételeit és a lassan kezelhetetlenné váló szakemberhiányt, a fogyatékos emberek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáféréseinek súlyos korlátait, illetve jelezték, hogy a Család- és Gyermejjóléti Központokban kialakított fogyatékosügy tanácsadó hálózat működtetését nem folytatni, hanem mindenekelőtt felülvizsgálni és értékelni kell.

Az egyeztetést összehívó és vezető Fülöp Attila helyettes államtitkár az MGVYOSZ javaslatára reagálva úgy döntött, hogy az elkészült tervezetet nem viszi tovább a kormány elé, hanem a fogyatékos emberek érdekképviseleti szervezeteivel közösen értékelve az elmúlt négy évben elért eredményeket együtt határozzák meg a következő három év legfontosabb prioritásait. Ehhez azt kérte az érdekvédelmi szervezetek képviselőitől, hogy célcsoportonként néhány különösen nagy prioritású területre vonatkozóan fogalmazzanak meg konkrét és három éven belül megvalósítható intézkedési javaslatot. Az új intézkedési tervnek a helyettes államtitkár szerint június 30-ig el kell készülnie. Az értékelési és tervezési munkában az MGVYOSZ természetesen a továbbiakban is részt vesz.

Németh Orsolya

Akadálymentes konzultációs honlap

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége nemcsak a fizikai, hanem a virtuális terek akadálymentessé tételéért is igyekszik minél többet tenni. Bár tavaly óta törvény szabályozza a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítését (2018. évi LXXV. törvény), a tavalyi Nemzeti Konzultációs kérdőívet nem sikerült akadálymentes formában megvalósítani, a kitöltése nem volt lehetséges egérhasználat nélkül, kizárólag billentyűzettel való navigálással. Ezáltal az összes vak és gyengénlátó, mozgáskorlátozott, illetve finommotorikus mozgásra képtelen embert kizárták a kitöltésből.

Minden weboldal tervezésénél kötelező lenne figyelembe venni a törvényben hivatkozott nemzeti szabványban leírt nagyjából 50 alapvető, melyek közt nemcsak a könnyű navigálhatóság, de például a megfelelő színtávolság is alapvető követelményként szerepel. A dizájn tervezésénél sokszor csak arra gondolnak a grafikusok, hogy modern kinézetű terméket hozzanak létre, de az akadálymentes felhasználást egyáltalán nem veszik figyelembe. Ez ellen próbál közösen tenni a szövetség és az Informatika a Látássérültekért Alapítvány.

Március 13-án, szerdán az MGVYOSZ elnöke, dr. Nagy Sándor és az INFOALAP elnöke, Szuhaj Mihály látogatást tettek a Miniszterelnöki Kabinetirodában, hogy Nyitrai Zsolt kabinetfőnök vezetésével átbeszéljék a következő konzultációs kérdőívet készítő céggel a honlap akadálymentesíté-

sének kritériumait. Abban sikerült megállapodni, hogy az új oldal elkészülte után az MVGYOSZ és az INFOALAP szakemberei lehetnek az elsők, akik tesztelik a konzultációs honlap akadálymentességét, hiszen ki más lenne alkalmasabb erre, mint aki maga is vak vagy gyengénlátó ember és egyben szakértője az infokommunikációs akadálymentesítésnek. Ha a projekt sikeresen zárul, az újabb kis lépés lesz az esélyegyenlőség megvalósulásának irányába.

Ádám Judit

Találkozó Fülöp Attilával

A MVGYOSZ nem titkolt vágya, hogy a 2020-as költségvetési támogatásból egy, a tavalyihoz képest megemelt összeget kapjon a szolgáltatások fejlesztésére, az egyesületek támogatására és a Távszem projekt fenntartására. Ezekről a lehetőségekről beszélgett március 19-én dr. Nagy Sándor, az MVGYOSZ elnöke és a Távszem projekt munka-

társai Fülöp Attilával, a szociális ügyekért felelős államtitkárral. Eredményes találkozó volt, következő lépésként az MVGYOSZ szakmai indoklást készít a minisztérium részére a költségvetési támogatás emelésének érdekében, illetve részletes tervet nyújt be a Távszem innovációs javaslatairól, hiszen a projekt olyan lehetőségeket rejt, amelyeket nagy hiba lenne nem kiaknázni.

Emellett szóba került a székház felújításának kérdése, mely jelenleg az előzetes tervezés, kalkuláció fázisában jár. A teljes átalakítás költségei több mint 2 milliárd forintba rúgnak. Az előzetes tervek alapján még idén szavazni fog a kormány a székház felújítására szánt összeg odaítéléséről.

Ádám Judit